

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

25867

Aşağıdaki sorularımın, **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'nci ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Kanal İstanbul projesine ilişkin faaliyetler, yargı kararları ve sayısız bilimsel uyarıya rağmen devam etmektedir. İstanbul açısından ekolojik, ekonomik ve demografik riskler barındıran proje kapsamında kamuya ait araziler satılmakta, iptal edilen imar planlarının yerine yenileri onaylanmakta ve konut ihaleleri hız kesmeden sürmektedir.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 6. İdari Dava Dairesi'nin 4 Şubat 2025 tarihli kararında, Kanal İstanbul projesi kapsamında belirlenen rezerv yapı alanı kararları ile çevre düzeni planı değişikliklerinin farklı hukuki süreçlere tabi olduğu vurgulanmış ve bu işlemler için ayrı ayrı dava açılması gerektiğine hükmedilmiştir.

Bilirkişi raporlarında, rezerv yapı alanı ilan edilen bölgelerin tarım, orman ve su havzalarını kapsadığı, ekolojik dengeye ciddi zarar vereceği belirtilmiş olmasına rağmen, ilgili bakanlıkların bu raporları dikkate almadığı ifade edilmektedir. Ayrıca, rezerv alan kararlarının Resmî Gazete'de yayımlanmaması, yurttaşların hak arama süreçlerini zorlaştırmakta ve mülkiyet hakkına yönelik ciddi belirsizlikler yaratmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Kanal İstanbul güzergahında bugüne kadar satılan devlet arazilerinin toplam büyüklüğü ve satıştan elde edilen gelir ne kadardır?
2. Proje güzergâhında yer alan Arnavutköy, Başakşehir ve çevresinde hangi kamu arazileri satışa çıkarılmıştır? Satış işlemleri hangi usullere göre gerçekleştirilmiştir?
3. İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından açılan davalar sonucunda mahkemelerce iptal edilen imar planlarına rağmen yeni imar planlarının onaylanmasının gerekçesi nedir? Mahkeme kararlarına rağmen imar planlarının değiştirilmesi yasal mıdır?
4. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Kanal İstanbul güzergâhında 2024 yılı itibarıyla kaç adet konut ihalesi yapılmıştır? Bu ihalelerin toplam bedeli ne kadardır ve hangi firmalara verilmiştir?
5. TOKİ tarafından yalnızca Arnavutköy ilçesinde yapımı planlanan 24 bin 150 konut, dükkân, okul, cami ve altyapı projeleri için ayrılan bütçe ne kadardır? Bu projelerin finansmanı hangi kaynaklardan sağlanacaktır?
6. Kanal İstanbul projesinin çevresel etkileri konusunda daha önce yapılan bilimsel uyarılar dikkate alınmış mıdır? Bu projeye ilişkin yeni bir çevresel etki değerlendirme (ÇED) süreci başlatılmış mıdır?
7. Kamu kaynaklarının öncelikli olarak sosyal konut projelerine yönlendirilmesi gerekirken, Kanal İstanbul gibi tartışmalı bir projeye bu denli büyük bir bütçenin ayrılmasının gerekçesi nedir?

8. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Kanal İstanbul projesi kapsamındaki rezerv yapı alanı kararlarını hangi bilimsel ve çevresel değerlendirmeler ışığında almıştır?
9. Mahkemeye sunulan bilirkişi raporlarında rezerv alan kararlarının İstanbul'un su kaynakları, tarım ve orman alanları üzerinde olumsuz etkileri olduğu belirtilmiştir. Bakanlığınız bu olumsuzluklara rağmen Türkiye ve İstanbul'un menfaatlerini korumadan rezerv yapı alanı kararları ile çevre düzeni planı değişikliklerini hangi gerekçeyle veya kimlerin menfaatleri doğrultusunda oluşturmuştur?
10. Rezerv yapı alanı ilan edilen bölgelerin tam listesi kamuoyuyla neden paylaşılmamaktadır?
11. Rezerv yapı alanı ilan edilen alanlar, hangi gerekçelerle Resmî Gazete'de yayımlanmamaktadır?
12. Bakanlık, rezerv alan kararlarının şeffaf bir şekilde ilan edilmesi ve yurttaşların bu kararları denetleyebilmesi için herhangi bir düzenleme yapmayı planlamakta mıdır?
13. Kanal İstanbul projesinin çevresel etkileri konusunda bağımsız bilim insanlarının ve akademik çevrelerin görüşleri alınmakta mıdır?
14. Bugüne dek hangi bilim insanlarının ve akademik kuruluşların raporlarından yararlanılmıştır?
15. Çevre düzeni planı değişiklikleri Danıştay'a temyiz yolu açık olacak şekilde incelenirken, rezerv alan kararlarının kesin karar niteliğinde değerlendirilmesi sürecinin hukuki gerekçesi nedir?
16. Bakanlık, rezerv yapı alanlarının ilan edilmesiyle İstanbul'da yaratılacak yeni nüfus yoğunluğunun çevresel ve sosyal etkileri konusunda kapsamlı bir analiz yapmış mıdır; yaptıysa söz konusu analiz kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?